

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók
könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-
hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Hat hónapra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100
szóig 1 frt 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számítatik.
E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közlésért
7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. — Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr.

Macskarév.

Furcsa név. Ugyan hogyan kerülhetett ez
tollunk hegyére? — kérdezheti a viszonyaink-
kal kevésbé ismeretes nyájas olvasó.

Nekünk sok érdekünk van hozzákötve.

Sebes Garam-folyónk, amint a hegyes vi-
dékről az alsó megyei rónaságunkra kilép, az
ilyenévű garamszőlősi határban kinyuló hegy-
foknál nyer oly szabad tért, hogy innen kezd-
ve, több helyen bátran ki-kinyargalódzhatik sik
téreinkre s elborithatja azokat tetszése szerint,
vihetvén magával annyi földet, mely elégséges
arra, hogy a Dunába való ömlése előtti vidéken
lassabb s méltóságosabb folyással teljesítse ter-
mészetadta rendeltetését, tudniillik, szaporítsa
K ö v e s d n é l a Duna vizét, s emelje annak
közlekedési értékét.

Csak hogy a mi érdekünk most ezuttal nem
abban áll — habár el kell ismernünk e rész-
ben is Garamunk fontosságát; hiszen mezőgazdá-
szati s ipari érdekeink (tekintve a Garamból
kiszármazó Percz vizünket) nélküle megsemmi-
sülnének; — mely érdekek megóvására reflek-
tálni más lapra s más alkalomra tartottuk fönn.
Jelenben, — tartva magunkat kiindulási pon-
tunkhoz, a Macskarévhez, — épen nem kel-
lemes oldalát kell szellőztetnünk Garam-folyónk-
nak, amennyiben gátul szolgál a bal- és jobb-
partnak egymással való érintkezésében, vagyis
a közlekedésnek azon akadályát képezi, hogy számtalanszor a balparttól a jobbpartra, és viszont
át nem mehetünk, egymással nem közlekedhe-
tünk. Pedig a jó és könnyű közlekedés, a ke-
reskedelmi forgalom manapság azon égető föl-
tétélei a közjólét előmozdításának, hogy ezek
nélkül s azoknak hiányában a jólétről beszélni
sem lehet.

Van ugyan e helyen átjáró kompunk, rö-
pülő hidunk, s ezt nevezzük M a c s k a r é v-
nek, de biz ez a közlekedést, — nohabár nem ta-
gadhatjuk, hogy annak folytonos munkában tar-
tására sok gond fordítatik, — semmiféleképen
sem képes annyira közvetíteni, hogy az itt
átvonuló forgalom igényeinek, vagy a forgalom
szaporításának megfelelően.

Megyei székhelyünk, Ar-Maróth és váro-
sunk között mindinkább élénkül a forgalom;
ugyanaz áll a bars-szentkereszti felső járás és vá-
rosunk között; s a most főnálló közlekedési esz-
köz, a macskarévi röplő hid azt nem közve-
títhetvén: a forgalom másfelé kénytelen venni
utját. De ebből sem városunk, sem Ar-Maróth
megyei székhelyünk nem húzhat hasznot, sőt
minthogy a forgalom másfelé tereltetik, mind-
annyiunknak tetemes kára támad miatta.

A macskarévi röplőhid tehát állandó hiddá
váltotatandó.

Jaj, megint új hid! — főlőhajtanak némelyek,
kik azon kedvező helyzetben vannak, hogy nincs
hidra szükségük, — hát már nincs elég hid a
Garam-folyón megyénkben?!

Van biz ott elég. Csak négy hidat kell föl-
tartani magának a megyének és egyet az ál-
lamnak. Hidban tehát hiányunk nincsen.

Hanem, ha mindjárt annyi hidunk van is,
tán még sem volna kárba vesztett munka ezen
ötödiknek a fölépítése. Hiszen, — távol legyen
tőlünk, hogy akármelyiknek ezen hidak közül a
fontosságát és szükségét devalválni akarnók, —
tán az igazság és méltányosság megsértése nél-
kül mondhatjuk, hogy ennek az ötödik hidnak

volna legtöbb forgalma, valamint most a komp-
nak van legtöbb átszállítani valója. Pedig meny-
nyi forgalom kénytelen most innen elvonulni,
s mennyivel szaporodna az állandó hidnak igény-
bevehetése által!

Be is látták ennek fontosságát vezérőfér-
fiaink régen s maga a megyei törvényhatósági
bizottság határozott is már annak föllállítására,
de a mostoha viszonyok eddig a határozat fo-
ganatosítását megyei háztartásunk keretében
nem engedték meg.

Most, hogy buzgó alispánunk igyekezete
folytán a megyei háztartás, illetve a közmun-
ka-alap megszilárdult s mindegyre kedvezőbb
állapotot tüntet elő, remény támad mindnyájunk
kebelében, hogy a macskarévi röplőhid állan-
dóvá fog átváltoztatni.

Akkor a most még furcsán hangzó Macs-
karév nem lesz oly szokatlan, mert hiszen ün-
nepélyes keresztelőt tarthatunk a hid megalap-
ítójának nevére.

Tudnivalók az orsz. kiállításról.

Mivel az országos kiállításra a bejelentések ideje
f. évi március 31-én lejár, szükségesnek tartottuk a ki-
állításra a k a r ó i p a r o s o k tájékoztatására a
főbb tudnivalókat közrebocsátani.

Tudni kell tehát, hogy a bejelentők márc. 31-én
tul 10 százalékkal, május 1-én tul pedig már 50%-kal
fizetnek nagyobb térdiját. Arra is figyelni kell,
hogy a csak szabályszerűleg bejelentett tárgyak fogad-
tatnak el a kiállításon. Így például: a Léva és kör-
nyékén lakó iparosok legezelszerűbben jelentkezhetnek
a már megalakult lévai helyi bizottság elnökénél.

A kiállítandó tárgyakat az 1885. év március 1-től
15-ig kell a kiállítási helyiségbe, Budapestre küldeni.
A tárgyak oda- és visszaszállítási költségeit a kiállító
fizeti; de lesznek majd szállítási díj-kedvezmények, me-
lyek annak idejében közhírré tétetnek. A kiállított tár-
gyakért fizetendő térdijakat s egyebeket megtudhatni
a helyi bizottságnál.

A kiállítás helyiségeiben minden kiállító maga
helyezi el a saját készítményét; de ha ebben akadályozva van, az elhelyezést helyette és költségére esz-
közölni fogja az orsz. bizottság.

Ugy a térdijak, mint egyéb költségek leszámo-
lása a kiállítás megnyitása után 3 hónap múlva törté-
nik meg.

Bármely tárgyat a kiállítás bezárta (1885. októb.
15.) előtt a kiállításról visszahozni csak engedély mel-
lett lehet. Ha pedig valamely kiállító a maga tárgyát
a kiállítás bezárta után 14 napra sem hozza vissza,
akkor a tárgy eladatni fog s az illetővel leszámlás
tétetik.

Kívánatos, hogy a kiállítandó tárgyakhoz, azok-
nak ára s forgalmi körülményei irásban, sőt ha lehet,
még rajzban is bemutatassanak.

A megyénkben divó kézműipar-nemekből a ki-
állításra tájékoztatásul még az alábbiakat közöljük.

L a k a t o s m u n k á k b ó l ki lehet állítani:
építő-lakatos munkákat, közönséges lakatos munkákat,
mülakatos munkákat.

A lakatos munkáknál főszlyt kell fektetni a tar-
tosság- és szilárd munkákra s különösen a mülakatos-
ságnál a stylszerű rajz és plasztikai kivitel helyessé-
gére, valamint a kovácsolt munka finomságára. A mül-
lakatos munkák olajban feketére égetve, vagy fényesre
csiszolva állítandók ki. — Kívánatos, hogy a lakatos
munkák kiállítási helyeit diszes vasrácsokkal, vagy
korlátokkal vegyék körül az illető kiállítók.

K o v á c s m u n k á k b ó l: lánczok, szögek;
szerkovács munkák: kapa, kasza, eke s egyéb gazda-
sági eszközök vasrészei és vasszerkezeti és építkezési
vasalások állíthatók ki.

B á d o g o s m u n k á k b ó l: mindenféle kony-
ha-, szoba- és házi-szükségletre tartozó egyéb tárgyak,
továbbá az ugynevezett építészeti és díszítőművi bádo-
gos munkák. E czikkeknél különösen a tetszetős alak,
tartosság és olcsóság veendő figyelembe.

A s z t a l o s m u n k á k b ó l: mindennemű

paraszt-, polgári- és finomabb butorok, gazdagon ké-
szített fényűzési butorok. Különös suly fektetendő je
szakmánál a stylszerűsége és a szolidaságra. Lehetnek
a tárgyak bármely korból vett alakok szerint készítve,
csak összhang legyen bennük. Kiállíthatók még: ab-
lakok, ajtók, kapuk, melyek lehetőleg teljes vasalás-
sal és üvegezéssel — föllállítva, vagy a falra helyezve
lesznek bemutatandók. Az efféle építészeti asztalos
munkáknál különös tekintettel kell lenni a nagyszámú
és olcsó előállításra és szilárd szerkezetre. Az építé-
szeti díszmunkáknál pedig figyelembe veendő: a tar-
tosság és szolid kiállítás mellett a faanyag kellő meg-
választása és a rajz stylszerűsége.

Kiállíthatók még: konyhai butorok és eszközök;
ablakredőnyök, különös tekintettel az újabb szerkezetre,
a könnyű kezelésre és biztos elzárhatásra; padlatok,
olcsó előállítással, kemény- és puhafából; parkett-mun-
kák, masszív és furnirozott minőségben, figyelemmel
az izléses rajzra, jól választott faanyagra, szolid készi-
tésre, tömeges előállításra és exportképességre, de
egyed, enyvezetlen darabok külön is bemutatandók,
hogy az anyag és szerkezet kellőképen megbíráható
legyen. — A kerti székek, padok és asztalok a kiál-
lítási parkban fognak elhelyeztetni s ezért ezek után
térdij nem fizettetik.

A c s m u n k á k b ó l: födél-szerkezetek mintái,
újabb szerkezetű gerendázatok mintái, svájci faragvá-
nyok, teljesen fölszerelt s esetleg más kiállítóknak
használatába is adható pavillonok.

E s z t e r g á l y o s - m u n k á k b ó l: az egy-
szerű esztergályos művek, továbbá mindenrendű
dizsművek, kép- és tükör-keretek, szobrászati és
maró (fraes)-munkák páczolva, beeresztve, politurozva,
vagy aranyozva. E szakmánál főszly fektetendő a jó
izlésre, a stylszerű kiállításra, jó formákra, a czelszerű-
sége, a készítés finomságára, az olcsóságra és export-
képességre.

K á d á r - m u n k á k b ó l: hordók, vedrek, ká-
dak, rezervoárok, úrmérők és egyéb faedények.

G a z d a s á g i e s z k ö z ö k b ó l: taligák, la-
pátok, favillák, jármok s egyéb gazdasági és kerté-
szeti eszközök.

A r u h á z a t i i p a r b ó l: 1.) a szabó-ipar
termékei: nevezetesen férfi-, női- és gyermekruhák, me-
lyek akár német-sabó-, akár magyar-sabó-ipar szerint
készültek; továbbá: magyar díszöltönyök férfiaknak és
nőknek; egyenruhák; papi ornátumok. — 2.) Kalapos-
árak selyemből, szőrből, gyapjuból, növényi fonott anya-
gokból. — 3.) Czipész- és csizmadia-munkák. — 14.)
Szücs-munkák, uri, vagy paraszti viselet szerint.

E csoportban fölvevett tárgyak mellett ki lehet még
állítani a csinosabb rajzokat és ábrákat is. Minden ru-
házi tárgynál azonban főszly fektetendő: a csinos,
izléses, tartós, szolid, olcsó és versenyképes czikkekre.
Mert a kiállításból ki vannak zárva olyan czikkek,
melyeknek egyedüli érdemük furcsaságukban s a rájuk
pazarolt munkában fekszik. A finomabb öltözéki czik-
keknél szem előtt tartandó, hogy a fényűzési csinosság
mellett minél szolidabb ára legyen, hogy így nagyobb
fogyasztóközönségre számíthatson.

A k e r é k g y á r t ó - i p a r köréből kiállítandó
tárgyaknál főszly fektetendő a külcsinra, tartosságra
és stylszerű kivitelre. Lehet még kiállítani tervrajzokat
és mintákat is természetes nagyságban, vagy kiseb-
bitve. De még az is kívánatos, hogy az egyes vidéke-
ken divó s a helyi viszonyoknak megfelelő különféle
rendszerű kocsik, szekerek és szánok a kiállításon be-
mutatassanak.

Lehet még kiállítani: az iparos-tanon-
c z o k é s s e g é d e k készítményeit is.

Ezek számára egy rövidebb idejű kiállítás ren-
deztetik 1885. évi július és aug. hónapokban. De meg-
jegyzendő, hogy a tanoncok és segédek által készi-
tett kiállítási tárgyak ne legyenek czéltalan „rendki-
vüliségek“ vagy épen „remekmunkák“, de nagyobb költ-
séggel se járjon ezek előállítása. A segéd és tanoncok
tárgyaiért térdijak nem fizettetnek.

Valamint a mesterek, ugy a segédek és mások
kiállított munkái is kitüntetésben, sőt díjazásban ré-
szesülnek, ha a bíráló bizottság által arra érdemesek-
nek találtnak.

Sőt a kiválóbb tehetségű s szorgalmu segédek és
inasok a jutalmazáson fölül a bíráló bizottság által
ajánlatni fognak a miniszterium előtt, hogy közép-
fölső-, vagy iparművészeti tanodákban, bel- és külföldi
gyárakban tovább kiképeztessenek.

Megjegyzendők tartjuk még, hogy bármily tudakozásokra bővebb értesítést a helybizottságoknál nyerhetnek a kiállítási szándékozók. Ilyen helyi bizottság van Léván és Ar-Maróthon, hol a kívánt fölvilágosítás készséggel és díjtalanul megadatik. Forduljanak hát ide iparosaink s itt a kiállításra vonatkozó kérdésekre kimerítő választ kaphatnak személyválogatás nélkül.

Különfélék.

Kaszinói estélyeink közelednek a befejezéshez, még csak két fölolvásó-estélyünk lesz a téli évadban. Azonban finis coronat opus, mert értesülésünk szerint a legközelebb, csütörtökön tartandó estély programjában lesz egy olyan pont is, melyre érdekesség tekintében már előre is kecsesleg nézhetünk. Nem akarunk indiszkrétnek lenni a jeles programrésztel faktora iránt, nevét nem áruljuk el, de annyit felőle mégis megszögünk a közönségnek, hogy aki nem akarja magát egy élvezetes estélytől megfosztani, az ne mulassza el az estélyen résztvenni.

— **A magyarság becslése a külföldön** egyre terjed. Örömmel konstatálhatjuk ezt egy dél-tiroli levélből, melyben lapunk egyik ottani olvasója tudatja, hogy a r o c o -ban (téli üdülő gyógyhely) kiváló előzékenység és figyelem nyilvánul a fürdővendégek magyar tagjai iránt, kik ott most jelentékeny számban időznek. A gyógyhely olvasótermében számos magyar hírlap található; sőt magyar-főiratú czégek is vannak: így például a városi gyógyszerár az „Apotheke“ főirat mellett a magyar „Gyógyszertár“ is olvasható. Példát vehetnénk erről a Felsőmagyarországban még több helyütt német főlirattal ékeskedő czégek tulajdonosai.

— **A szent-benedeki egyh. tankerület két veterán néptanítója** fejezte be élet-pályafutását, az egyik G ó d o r Rezső maholányi, — a másik N y a r o s Márton keresztuti tanító. Az előbbi f. é. januárhó 14-én, az utóbbi f. hó 16-án költözött el az élők sorából. Évek hosszú során át viselték a néptanítói hivatalt, még pedig elismerésemeltoán, mit ernyedetlen szorgalmuk gyümölcse eléggé igazol is. Mindaketten özvegyet és árvákat hagytak maguk után. — Legyen áldott mindakettőnek emléke! — K. Á.

— **Az orsz. kiállítás helyi bizottsága** városunkban maegyhete alakult meg, jelen volt az alakuláson mintegy 70 iparos, kik a helybizottság megalakítása körül kifejtett tevékenységükkel bizonyították be a kiállítás iránti érdeklődésüket. A megalakulás jegyzőkönyve már bemutatott a Pozsony-kerületi bizottságnak. Most már nincs is egyéb hátra, minthogy a bizottság megkezdje működését a kiállítás és a kiállítók érdekében. Kiállítási szándékozó lévai és vidékümbeli iparosainkat tehát a bizottsághoz utasítjuk, hol mindenrendű, a kiállításra vonatkozó utbaigazítást megnyerhetnek.

— **Körmöczről f. évi febr. 21-iki kelettel** a következő gyászhiót vesszük: „E i s e r t Géza, kir. közjegyző ma délelőtti 11¼-órakor hirtelen halállal ki-múlt. Az oly váratlanul legmélyebb gyászba ejtett család iránt mindenünne őszinte részvét nyilvánul.“ — A derék tisztviselő — a hozzánk beküldött másik értesítés szerint — idegbántalmak miatti kétségbeesésében öngyilkossággal vetett véget életének. Lehetetlen, részvétlenül közölni e hírt, mely ismét egygyel

szaporítja azon szomorú tényeket, midőn az intelligens és műveltebb családok boldogsága sem ment a megdöbentöleg harapódzó öngyilkossági kórtól.

— **Az új ipartörvény ellen.** Léva város iparosai f. hó 19-én értekezletet tartottak s elhatározták egy petíció benyújtását az országgyűléshez, hol az ipartörvényjavaslat czélszerűtlensége ellen emelnek szót s azt kérvényezik, hogy a t.-javaslatban mellőzött minősítés az iparosokra nézve törvényesíttessék.

— **A katonatisztek házassági kaucziója.** A közös hadügyminiszterium elhatározta a katonatisztek házassági kaucziójának fölemelését. A házassaladó katonatisztek életkora ezentul nem lesz határozó a kauczió magasságára nézve, csak is a rang. Ezentul a t.-v szerént kauczióképen a hadnagytól 30,000 frtot, főhadnagytól 24,000 frtot, századostól 15,000 frtot, őrnagytól és alezredestől 12,000 frtot követelnének; az ezredestől fölfelé minden kauczió nélkül megengedtetnék a katonatiszteknek a házasságkötés. Katonai intendánsok, orvosok és számvevők csak felét tartoznának fizetni amaz összegnek, melyet az ő rangjuknak megfelelő tisztektől követelnék. Egyebekben az eddigi rendelkezések maradnának érvényben, s eszerént a házások száma nem haladhatja meg az illető tisztikar létszámának egy harmadát; a kaucziót meghatározott értékpapirokban kell letenni, vagy ingatlanokra való betáblázással biztosítani.

— **Megtoldott farsang.** Léva és vidékének fiatal-sága Léván, f. é. márczius hó 1-én az O r o s z l á n - vendéglő nagy termében zártkörű táncestélyt rendez.

— **Egy biztosításiügyi tanulságos történet.** Érdekes és tanulságos kis történetet mond a Magyar keresk. lapja: „Egy fiatal még erőteljes kereskedő rábeszélés vagy önelhatározásból életét akarta biztosítani valamely társulatnál és elhatározását közölte nejével. A feleségnek azonban nem volt inyere az elhatározás és igyekezett férje előtt bebizonyítani, mily balgaság, ha fiatal emberek életüket biztosítják. Fektesd e pénzt üzletedbe és többet fogsz rajta nyerni. Így okoskodott a felség s a férjnek utóvégre is el kellett ejteni az életbiztosítás tervét. Két év multával az egészséges és erőteljes férj egy hosszabb utazás alatt meghaltotta magát, heves tüdőgyuladást kapott és tizennégy nap mulva a fiatal feleség özvegy volt. A fiatal özvegyre most a bánaton kívül, még sok kötelezettség teljesítése és három gyermek fölnevelése hárult. — Midőn férjének magán-papírjait revideálta, azok közt egy életbiztosítási kötvényt talált, kiállítva az Első magyar általános biztosító társulattól, melyszerént a férj halála után a társulat az özvegynek tartozik kifizetni 20,000 forintot. A kötelezettségét ösmérő férj, hogy házában a nyugalmat és békét meg ne zavarja, a tervezett életbiztosítást neje tudta nélkül kötötte meg és ezáltal özvegyének elegendő eszközt adott a kötelezettségek teljesítésére, az üzlet tovább folytatására és a gyermekek fölnevelésére, úgy, hogy a bánatos özvegynek most legalább gondtalan a jövője.“ — Eddig így történet, melyhez megírhatjuk a tanulságot, mely abból áll: Nem mulasszuk el az életbiztosítást, ha a feleség ellenzi is.

— **Hontmegye területére, a közadók kezeléséről** szóló 1883. évi t. cz. alapján rendszeresített állami végrehajtókká kinevezettek: C s e j t h e i Lajos és M u r á n y i Ödön.

— **Biztonság a cselédek ellen.** Egy fiatal házaspár bálra készen áll, a kocsi a kapu előtt vár s a nő

az utósó rózsát tűzte hajába s köpenyében burkolózik, de hirtelen aggodás szállja meg. „Az istenért! hiszen magára hagyjuk a gyermeket!“ Ejh! szól a férj — hiszen Netti idehaza van. — Jer csak. — „Te lelkime-retlen vagy, Netti még csak be sínés jelentve; hány-szor hallja az ember, a hogy cseléd föltöri a szekrényeket és cselédkönyvével megszökik. Aztán keresheted.“ — Ne légy gyermek! Nos hát (írásztala fiókjából frakkzsebébe teszi a férj a Netti cselédkönyvét) most lopja el a könyvét, ha tudja! — „Te csak mindig tudsz segíteni magodon. Ezért esőközt kapsz. Így ni. Netti, jól zárja be utánunk az ajtót és vigyázzon jól a gyermekekre!“ — „Kezeit esőköltöm nagyságos asszony!“ — Elmennek, és a fiatal férj, a cselédkönyvvel frakkzsebében oly vidáman tánczol egész éjjel, mintha kitünő ötlete villanyozta volna föl. Reggel felé tértek vissza a káskura. A gyermek aludt és Netti is aludt, utóbbi azonban hat üveg palack társaságában, mert gazdája pinczejéből a legjobb bort üritette ki. Leírhatatlan jelenet következett, mely Netti két heti bérének kifizetésével végződött. „Most pedig könyvemet adja vissza!“ A gazda hiába tapogattja zsebeit, a könyv sehol sínés. Valahol kitánczolta frakkjából és így kéntelenek a bort kedvelő Nettit továbbra is megtartani, amíg új könyv birtokába nem jut.

— **R ö v i d h i r e k.** — **Időjárás:** a jövő hétre általában esőndes, derült, majd enyhébb, majd éjjel fagyos időt várhatni. — **Az országbíró gyilkosaira** kimondott halálítélet, a király helybenhagyása mellett, tegnap hajtatott végre — **A járásbírósságok** szaporításáról szóló törvényjavaslat az alsóházban harmadszori fölolvásánál 48 szavazat ellenében 80 szavazattal elvetetett. — **Selmecz és Belsőháza városok** tanácsa Kassay Mórt, selmecz-steffultói lelkészt plebánossá választotta. — **A pamuttermelést** a földkerekségén 1806 millió kilóra becsülik egy évben. — **A tojás kiköltését** egy Storbeck nevű berlini egyén villamosággal praktizálja; a készülék a tojásköltést önállólag végezi, csak arról kell gondoskodni, hogy a villamóramlat meg ne szakítsa. — **Az orsz. kiállításra** már a fővárosi háztulajdonosok is nagyban készülnek, mert már eddig is 50 - 60 perccel kezdik fölemelni a bolthelyiségek bérét — **Az emberi haj** elárusítási forgalma Párisban évenként 100,000 kilóra tehető; ebben legtöbb a francia és olasz haj, s legkevesebb a magyaré. — **Eső elleni biztosító társulat** is van már Amerikában, mit leginkább a koresmárosok vesznek igénybe; pl. ha vasárnapra jó üzlet vár, ezt a netáni eső ellen 10 dollárral biztosítja, s habár csak pár eső esik is, a társulattól 100 dollárt kap. — **Összes pénzintézetek** évenként saját tőkében 111.255.986 frtot, idegen tőkékben 501.185.152 frtot, vagyis összesen 612.441.138 frtot forgatnak.

Apróság.

A megfordított iparszabadság.

Mért kívánja a sok mester most ez éhbe a mestert?... Mert Á-Bé-Czén túl nincs iparismerete. Anti Luna.

Tanügy.

A családi nevelésről.

— Vass Károlytól. —

Miután a legközelebb tartott kaszinói estélyen a nevelésről volt szó, nem a mairól, hanem a régi római

Tárcza.

Alarczos bálban.

— Budapest, 1884. február 18. —

Derengő, titkos félhomályban,	Honnan jövel te ég csodája,
Sötét biborfüggöny mögött,	Te fényes, büszke bajadér,
Egy büszke nő-országba dölve	Kinek hevítő csókjádér?
Merengek, mint egy száműzött,	Száz trón zudulna föld porába?
Ki sirba vágyik megtörötten...	Ste, szent Brahmának büszke papja,
Pedig csengő kacaj zaja,	Ma oly derűs zord homlokod...
Virágok édes illata,	Semiramis, te Babel napja,
Hiú bók árja leng köröttem,	— Ki ifjak éltét rabolod,
S vidám nép tarka serege:	Ha ott pihentek kebleden, —
Akár csak egy tündérrege...	Szólj, mit keresz e vig helyen?
Emitt hősök fényes mezében	Nem szólnak ők, de szóll a dallam,
Ős Róma délczeg ifja mind;	Cseng méla, majd s zilaj zene,
A kéz dárdát pörget megint,	Kél suttogás epedve, halkán,
Mely elporladt a sir ölében. —	Hamis kacaj vegyül bele.
Fényárban úszó nagy királyok...	És száll az illat röpke árja
Csillár sugára hull reájok.	Mámorba ringatón felém,
Főnségök bája megigéz —	L é g y o t t r a hívó hó fohászok
Itt néhány szép sennora lebben;	Repülnek bűvölő lehen...
Éjszem ragyog, gyémántnál szeb-	De mindez oly v i s s z á s n e -
ben,	ben,
S hajlong virgőnez spanyol vitéz.	Könyben ragyog borus szemem...

Szép odalisk, igéző arczán	Oh, e sok hős, dicő levente,
Sűrű fátyol omlik alá; —	Mind nyápicz bálvitéz csupán,
Kürtön vette üldözöbe	S ki ott ragyog királyi mezbe,
Egy ősz-szakalu perzsa sáh.	Mákor monoklis D o n J u á n.
Jó majd egy ajtatos zarándok,	Bukott erény hervadt virága
Egy égbe vágyó remete,	Majmolja szűz Lucréziát, ...
Ki minden múlt földi vágyat	Igen, ily örült karnevál ma
Buzgó imába temete;	Az élet, az egész világ!
De im' feled imát, hitet,	Kívül: virág, fény és sugár,
S egy csifra hölgy után siet.	Belül: feneketlen m o c s á r!

„Jertek, a v i g poeta ott van!“
S egy lenge sylphid száll felém,
„Mi bánt ma téged, óh szegény,
Búsulva egy sötét sarokban!“

Es mit jelent e gúny szemedben?
Álarcz az, óh jól ismerünk...
Frakkod szilaj tánczban lebegjen —
Jer aztán és kocczints velünk,
Kerüljön el a bu s a gond!“

Kacagtak ők, el lengve szépen,
De zúg egy hang a vig zenében:
„S z e g é n y f a n t a s z t a, b ő l e s b o l o n d!“
Romváry Károly.

Adatok Léva-város történelméhez.

I. Tüzesetek krónikája.

Szépén fejlődő és virágzásnak induló városunkban a tüzesetek nemesak a rég-, de a közelmultban is oly nagy tényezőzt képeztek, miszerént nem lesz talán érdektelen, ha régi könyvek, régi följegyzések és levéltári adatok nyomán időrendbe szedve, azoknak pusztításait a tisztelt olvasó-közönséggel megismertetjük.

Az 1544. évnek egy szép, holdvilágos éjjelén az esztergomi török helyőrség közül 400 janicsár és 1500 lovas érkezett Léva alá s mielőtt észrevetnének, a várost elfoglalván, azt kirabolták s több helyen fölgyújtották.

Azonban Balassa Menyhért, — (ki a Pest ostromakor elesett Lévai Cseh Gábor özvegyét, Thurzó Annát nőül vevén, a várnak birtokába jutott) — az ellenség mozgalmáról mit sem tudva s ágyában esőndesen pihenve, midőn a városból fölhangzó iszonyu zajra és ordításra fölébredett és öltözetlenül legott kardot ragadva, a várból kirohant. Rettenetesen véres és öldöklő küzdelem támadt ekkor a vár kapujánál és később az égő házak fényénél Léva város utcaim. Balassa övéit lelkesítve, a legnagyobb hősiességgel harcolt ugyanarra, hogy a törökök kénytelenek valának hátrálni s a kirabolt és föléggett városból kivonultak.

Ekkor Balassa lóra kapván, kezdte az ellenséget üldözni, de látván annak még mindig tulnyomó erejét, csakhamar visszatért.

1552. évben a törökök Drégely vára elfoglalása után az Ipoly- és Garam-völgyére vetették magukat, min-

dent, mi elébük akadt, tüzzel-vassal pusztítva. Ekkor égették föl Léva városát is és a szomszédságban fekvő Ó-Léva falut. Léva városa, miután leégett, a következő évben nem volt megróva adóval, de már 1554-ben ismét adó alá vettetett. Nem így Ó-Léva, mely ezen évtől kezdve, a kamarai adó-összeírásokban nem fordul elő, — jele, hogy többé föl nem épülvén, végkép elpusztult. Lakosainak egy kis része, — kiket a törökök dübe megkimélt — a szomszéd Léva városába költözött át; határa szinte beleolvadt. Nevét és emlékezetét a szép kilátásu, szelid fekvésű és jó bortermő, ó-lévai szőlőhegyes tartotta fön.

Ekkor pusztult el a Kis-Szece és Ó-Bars között fekvő Leszk nevű falu is, melynek lakosai, — már t. i. azok, kiket a törökök nem huzoltak rabszolgaságba, — Lévára, Kis-Szeceire, főleg pedig Ó-Barsra költöztek, határa a kis-szeceiseivel egyesült; nevét ugyanott egy dűllő tartotta fön.

A jelenlegi lévai határban hajdanta virágzó falvak, ugymint a templomáról már a XII-ik században nevezetes Barátka, és a nagy népes és szintén már a XII-ik században, — a jelenleg elmoesárosodott, részben pedig egészen kiszáradt Kompa-folyón malommal bíró Szántó-községek már jóval előbb elpusztultak.

A baratkai legelő a lévai határ tagosításáig, vagyis 1864-ig külön „praediumot“ képezvén, ettől évenként a város használat fejében bizonyos összeget fizetett az uradalomnak; tagosításkor azonban a lakosok között szétosztatván, jelenleg a baratkai legelő a lévai határ kiegészítő részét képezi. — Szántónak pedig még neve is elenyészett. Szomorú jelensége a mulandóságnak! Csupán Orteliusnak és Korabinszkynak lehetnek sejtelméi némi homályos adatok alapján a Léva melletti Szántóról, midőn — különben igen becses műveikben — azt a hontmegyei Szántó községgel fölcserélvén, ennek savanyuvíz-forrását tévesen a lévai határba tették.

1605-ik évben nemsokára márczius 20-ika után, Boeskey István erdélyi fejedelem vezérének, Rédeynek hajdúi (gyalog katonái) éjjel a várost föléggették, de a vár, mit Kolonich Siegfried védelmezett, sértetlen maradt.

1696. évi augusztus 18-án oly szörnyű nagy tűz-

akról; engedje meg t. szerkesztő ur, hogy becses lapja hasábjain annak, nem kiegészítésül, hanem mintegy folytatásul azok becses figyelmébe ajánljam jelen soraimat, akiket érdekel, amelyeknek célja egyébiránt nemesak értesítőleg, de irányítólag is hatni.

A nevelésről általában, de különösen a mai, házi nevelésről leszen szó. Van ok beszélni róla elég.

Tanügyi lapjaink jeles tollú közleményeket hoznak a nevelés-tanítás minden irányáról és ágáról. De én úgy hiszem, hogy nem mindenben folynak be oda, ahova akarnak.

A családi nevelésről akarván szólni, szerény közleményemet már csak azért akartam inkább a Barsban közzétetni, mert hisz ennek olvasói épen a szülők lévén: ezek azok, kikhez nem egyenesen, de általánosságban akarok szólni. Emellett tanügyi lapjaink csak szakférfiakból álló olvasó-közönségre számítván, a kérdésnek inkább elméleti részeivel foglalkoznak.

A történelem bizonyítja, hogy valamint az egyes embernek, úgy az egész társadalomnak jóléte, boldogsága a gyermekek — mint leendő honpolgárok neveltetésétől függ. Görögország és Róma — ezeket emlitem csak, mert ők valának az elsők, kik az emberben az emberiséget fejlesztették és ápolták — Görögország és Róma törvényhozói, bölcsői mindenkor és mindenütt ügyeltek a serdülő nemzedék szellemi fejlődésére és a körül kiváló gonddal intézkedtek.

Manapság már nincsen művelt nemzet, nincs valamire való kormány, mely a nevelést föl nem karolná, azt bőkezűleg nem ápolná. Ámde nemzet és kormány hiába törnek előre ott, hol az alapvetést a nevelésben hiányosan, vagy épen rosszul eszközlik. Társadalmunk beteg. Tények merülnek napfényre, melyek hallatára egy jobb jövő reményét veszítjük. Becsületességnek, hűségnek sokszor ellenkezőjét látjuk. Nem vagyok pesszimista, a régi jó idők — mint általában — sem hivatkozhatom, annyit azonban mégis mondok, hogy méltó a megfigyelésre a mai korszellem, melyet „korszellemek“ is nevezhetni méltó azért, mert hát a fönnen dicsért fölvilágosultság védelme alatt történik most sok minden, még a nevelés is.

Lássuk tehát: mennyire segítette előre a mi nevelésügyünket a fölmagasztalt XIX. század és annak apostolai? — Nem mindenre nézve kicsinylés ez: az emberi ész vívmányai előtt kalapot emelünk! De mit ér az ész szív nélkül? — Gyermekek, ifjak, az életbe még csak belépők, megválnak könnyelműen ettől. Hirlapjaink hasábjait szentelnek emléküknök. A példa vonz. Számuk szaporodik. Hol keressük ennek okát? A nevelésben és pedig a házi nevelésben. Célja minden iskolának a tanítás mellett a nevelés is, de ez csak folytatja, a szülői ház pedig kezdi és be nem végzi addig a nevelést, míg a gyermek emberré nem válik. Ott a hiba, hogy a szülői ház sokszor el sem kezdi, vagy ha elkezd, csakhamar abban hagyja, abban hagyja a nevelést akkor, midőn az érlelődő ifjúságnak inkább van szüksége egy, érzelmeit, s szívét nemesítő tanácsadóra, mint a szellemi táplálék közvetítőre. Az meg ismét bizonyos, hogy az érzelmeiről, az érzelmeiből tolmácsolt szavak, melyek a szülők ajkairól elhangzanak, sokkal hatásosabbak, sokkal mélyebben férkőznek a gyermek szívébe, mint akár a tanítóé, vagy az egyház férfiáé, kik inkább csak arra hivatják, hogy minden nemes érzelmenek tettekben való nyilvánítására buzdítsanak

gyermeket, ifjat **ferőt** és aggot, s a meggyőződés erejével zárják azt lelkiükbe.

Szerencsés azon gyermek, ki vallás-erkölcsös szülőtől vette lételét, olyanoktól, kik, mint a latin mondja, nemesak educere, de educare is szokták és tudják gyermekeiket. És könnyen hozzászokik az engedelmességhez, mint minden erény kútjéhez, a rendtartáshoz, a munkához, mások becsüléséhez a nyíltszívűséghez és alávalóságához. De hát erényesnek is kell-e a gyermeknek lenni? Nem elég-e az, hogy ha korán jelentkező férfiaskodás, üres és időn kívüli tereferálás, furfangos ész, üres ambíció s több ilyféle mulatságok jellemzik az iskolás fiút? Nem boldog-e az a társadalom, melynek 99%-ja az írás-tudás minden mesterségének birtokában, azt mások megmontására használja?!

A tudomány fáklyafényével országokat bevilágít, országokat borithat lángba. Jól mondja veterán pedagógusunk Ney F.: „legyen a társadalomnak kevesebb fáklyavívője a szellemi élet mezején, de olyanok, kik meletet és világosságot árasztanak a tudomány szövétnékével; mint százannyi olyan, kiknek egy része a fáklya lángjával enyészetet és romlást hozand anyagi és szellemi ügyeinkben.“

Tanultság és műveltség két különböző dolog. A műveltség inkább a neveléshez fűződik, mert benne ki van fejezve az ész és szív összhangzó művelésének eredménye. A műveltségben pedig, mint előkészítő tényezőket bennefoglaltatnak: a fegyelem, a hazafiság, az erkölcsiség és a vallásosság érzelmei, hozzájárulva a szeretetnek azon összege és minősége, amelyet valaki társadalmi állásánál fogva szerencsés volt elsajátíthatni.

A házi nevelés az utóbbiakra nem lehet figyelemmel, hanem igenis az előbb említettek, melyek egymás mellett ápolandók és fejlesztendők a gyermek szívében jókorán már a szülői háznál.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A barsm. gazd. egyesület üléséből.*

Léva, 1884 február 15.

A Barsmegyei gazd. egyesületnek mai napon tartott évnegyedes közüléséből ma is jellemzőleg emelkedett ki az a gyöngye részvét, mely ez ülésre is csak közép számmal megjelenő közönséget bírt összehozni. — Pedig megérdemelnék ezen nemű üléseink, hogy gazdaságunk által nagyobb — impozáns számban látogattassanak.

A napirend többi tárgyai között az egyesületi titkár előterjeszté az egyesületnek folyó 1884. évre szóló költségvetési tervét, melyszerint a bevétel: 14,001 frt 57 kr-ra, a kiadás: 11,002 frt 46 kr-ra lett előirányozva; kedvezően hatott a közönségre az ekként kitüntetett plus-jövedelem, szinte irigyelni kezdtük az egyesület e boldog sorsát, hogy ugyan: miért nincsenek ily kedvező helyzetben állami háztartásunk viszonyai, hol évről-évre rettegtek a magyar halandót a deficitek végtelen számai!... E kedvező hatás azonban nem sokáig tartott.

Ugyanis:

Midőn az egyesület házi kertjének a mai nap rendjére szintén kitűzött berendezési ügye vettetett föl, amidőn e célra a kiküldött bizottság 1500-frtos költ-

*) Mult számunkból tárgyhalmaz miatt kimaradt. — Szerk.

ség előirányzatot terjesztett elő, mely a költségvetés plus-jövedelméből lenne kiutalványozandó: nagy csodálkozás között kelle meggyőződnünk az elnökség által adott fölvilágosítás után, hogy: pénz, azaz: „kincs — nincs“, — hogy a plus-jövedelem nem más, mint az egyesületi alapító-tagok által befizetett alapítványok, melyeknek csak kamatai vétethetnek használatba; de maga a tőke nem, eszerint a kert berendezésére szükséges költség hiányzik.

Vége is abban a közlépben levő határozatban alapodott meg a közlés, hogy a lefizetett alapítványokból 500 frt vétecsék föl, a kert legelső szükségleteinek berendezésére kölcsön; s ez lassanként a befolyandó kerti jövedelmekből térítették meg az alapnak. Nagyon helyesen; így a káposzta, — akarám mondani: — a tőke is megmarad, a kecske — jobban mondva — a kert is — jól lakik!... A kert berendezésének ügye s fölgyelete a szép elaborátumot beterjesztett dr. Brach Ferencz elnöklete alatt öt tagból álló bizottságra bízott és határozatba ment az is, hogy föliratilag járuljon az egyesület a m. kir. kormányhoz, miszerint a lévai képezde számára, a mostani kert helyett, vegye át az egyesület kertjét.

Mi erősen hisszük, hogy ezen petíció nem lesz a pusztában kiáltónak szava, hanem döntő körökben megfog hallgattatni, főleg, ha egyesületünk buzgó elnöke hathatós támogatását a latba veti.

A közlés délutáni két óráig tartott, amidőn is a közlési tagok a vendég-szerető, szíves házigazda Leidenfrost László által, — ki a mai tanácskozásban élénk részvéte által sok fogas kérdés megoldását hathatósan mozdította elő — házához hivatván, az eszmecsere — more patrio — tovább folytatott.

W.

Irodalom és művészet.

A Magyar Ifjúság című ifjúsági folyóiratnak 2. és 3-ik füzétet vettük s szívesen elismerjük, hogy a gondos tartalmu lap a zsongókornak alkalmas szellemi élvezetet képezi. Kürthy Emil szerkesztőnk szakavatott keze nemesak az anyag összehordásán, de az összeállításban nyilvánuló ízlésen is meglátszik. A füzeteket számos, igen jól sikerült kép díszíti és a boríték is teljesen el van foglalva hasznos dolgokkal. E lap fölötté olcsó, negyedévre csak 1 frt. 50 kr. Elő lehet fizetni minden hazai könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban: Budapest, IV. Váciutca II. sz. Megjelen minden második vasárnap.

A 12 röpirat című, Istóczy Győző által szerkesztett antiszemita pártközlöny febr. 15-iki füzete a következő tartalommal jelent meg: Az orsz. politikai pártok és az antiszemitaizmus. — Zsidóvédők és zsidóbarátok, — Jehior! XII. A talmud elvei a gyakorlatban. — Elmékedések a hazai zsidókérdés fölött. — A zsidó-keresztény házassági törvényjavaslat levétele a napirendről. — Magyarország legközelebbi jövője. — Választóimhoz. — Zsidókérdés és az antiszemitaizmus (VI. folyt.). A 12 röpirat évi előfiz. ára 3 frt. egy-egy szám ára 30 kr. A régebbi évfolyamokból teljes számú példányok folyton rendelkezésre állnak. Kiadóhivatal: Budapest, gyöngygyutak-utca 8. sz.

Buvirágok című beszély-gyűjteményre hirdet előfizetési fölhívást Beszedits Sándor könyvkiadóhivatala. A csinosan kiállítandó s T a r c z a l i Dezsőtől írt mű nat beszélykét fog tartalmazni következő címekkel: A boldogtalannok, A romok városából, Eljártott élet, Egy agglagény naplójából, Szegedtől — Budapestig, Elhervadt virág. A kis 16-rét alakban chamois papíron megjelenő kötet előjegyzési ára, mely a mű átvételekor lesz fizetendő — 60 kr. Bolti ára magasabb lesz. A t. gyűjtők 10 példány után egy dispeldányt kapnak. Az előjegyzési ívek május 1-ig beküldendők, hogy a mű minden fönnakadás nélkül május utójáig megjelenhessék.

NYilntér.

I.

Egy jóházból való tanuló Schubert Pál kereskedésében azonnal fölvetetik.

II.

Koszorút az érdemek!

Ezt tartja a nép szava, s ez a jogos ohajtás már eléggé találóan be is teljesült a Brandt R. gyógyszerész svájci labdacseinél, midőn az orvosi kar legkitünőbbjei bizonyítványt állítottak ki arról, hogy e labdacok altesti zavarokban, vértolulásban, székrekedésben, aranyeres bántalmakban, stb. biztos és kellemes gyógyszerül használhatók. Miután ily jeles szakférfiak kimondták e véleményüket, e labdacok további ajánlata fölösleges. Egy doboz ára a gyógyszer-tárakban 70 kr.

Szerkesztői üzenetek.

„M i n d e n k i h e z“ nem jöhet. „E m l é k e z é s“ jönni fog. A „bélyeg-kérdésben“ fölréertett bennünket. Nem a helyre, de az értékre céloztunk. — De ez nem oly lényeges ám!

„I . . . h o z“. Nem adhatjuk.

T.—D. urnak. Össze van tévesztve a személy az elbeszélő és a darab hőse között s ez zavarólag hat. De a humor is tompa maradt a valószínűtlen s a hőse épen nem hízogó esemény-fordulat miatt. Pedig az eleje jól indul. Sajnáljuk, hogy ad acta maradt.

B é n y i urnak. Megkaptuk, köszönjük. Fölhasználjuk.

S p i n o z á n a k. Szívesen közöltük volna, de legnagyobb részben oly tengely körül forog, melynek por-verő természetéve nem bírnok rokonszenvezni. Egyebet szívesebben.

Cs. Gy. tanító urnak. A lapot a barsi tanító-egylet küldi önnek. — Ne féljen!, előfizetés már rendben van. Igazán részvétre indító azon kijelentése: „Nem lehetséges, hogy lapot járassak.“ — Ez nagyon szomorú egy tanítóra nézve!; hát az ilhrázi, gesztózi, — szentbenedei segéd —, szőlőkai —, orosz —, győrfői segéd —, bozói —, bucsányi —, manyai segéd —, pilai —, csermendi —, lándori segéd —, jasztróbiei tanítói állomások jobbak az önénél! — Igyekezzék jobb helyre jutni! — Hisz ön fiatal ember — önképzés nélkül nem boldogulhat!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

vész volt, hogy a városnak fele a lángok martaléka lett. Leégett a róm. kath. templom is, mely ekkor a mostaninál sokkal kisebb lévén, kőfallal volt kerítve; a következő évben a templom megnagyobbítva fölépitetett ugyan, de kőfallkerítése, melynek templom körüli köre temetkezési helyül is szolgált — leromboltatt. Ezen tűzvész akkortájtban egész Pannoniában nevezetes volt.

1703. évi október 31 kén Schlick császári tábornok s a később a kuruczokhoz átpártolt, de ekkor még labancz vezér — Forgács Simon — Lévat megtámadván, az ott egy hónapig dözszölő lángeszű és vitéz, de jellemtelen kurucz vezért, Oeskey Lászlót onnan kikergették, az egész várost földdulták, kirabolták, az őrség és lakosok nagy részt kardrahányták. Ezen siralmas eseményről egy, birtokomban levő 1773. évi márczius 31-kéről kelt eredeti okmány következőleg ír:

„... ezen Seculumban mennyi veszély érte szegény Városunkat, az nagy égés, Slik folyó verése az Kurucz Világban, és az Városnak egészen megigeteése az midőn Slik General Lévara bejött, akkoriban miudent az emberek, az miek volt, a Templomban hordották, mint Asyllumban, azt folyó vevén, mindent Zsákmánra hántak, ell vitték vala, mit egy szóval kaphattak, mindent ell vittek belőle, és úgy az emberek mindenekttől megfosztattak... sat.“

1708. évi októberhava közepe táján — amint Horváth Mihály történetében olvashatjuk — Heister császári vezér Érsekújvár ostromát abbahagyván, hadaival Léva felé nyomult. Az ott táborozó Bercesényi Miklós eszekélyszamu kurucz hadával öt föltartóztatni képtelen lévén, a már ekkor gyöngye erősségű Léva várát és városát a környékbeli falvakkal együtt föléggettette és az Ipoly mögé hátrált.

1766. évben tűz volt a báthi-utczán és pedig több ház leégett. Ezen leégett báthi-utczai lakosok 1767. évre a katonai beszállásolástól fölmentettek a városi tanács által.

1772. évi szeptember 12-én szörnyű nagy tűz volt; 245 ház leégett és 3 emberélet is esett áldozatul a lángoknak. Leégett a város temploma is, a há rangok pedig az izzó tűzben elolvadtak. A kárvallot-

lakosoknak Eszterházy Miklós herczeg — mint földesur — 200 réhes forintot kegyadományképp ajándékozott, mi akkoriban nem megvetendő összeg vala.

1775. évi május 18-án és június 1-én kiütött két-rendbeli tűz alkalmával 31 ház égett le, az összes kár hatóságilag 4460 frt és 30 éenárra becsültezt.

Ily nagy és gyakori tűzvészek arra bírták Léva város közönségét, miszerint fogadalmat tegyen egy Szt. Flórián-szobor fölállítására. Már 1775. évi deczember 29-ki tanácsülésben elhatározottat, hogy:

„mivel az Fölséges Ur Isten szegény Léva Városunkat sok izromban esztendőnként nagy tűznek veszedelme által meglátogattatván, az mostani Nemes Magistratus pediglen, hogy az Ur Isten illetin nagy tűznek veszedelmétől szegény Várost mentse, oly egyenlő akaratból és tiszta szívből Isteni Votatumot tett, hogy Szent Flóriánnak tiszteletére egy Statuát fog Városban illendő helyen építeni; de mivel mostan az Város sok költséggel, Quantum fizetéssel és más közönséges terhekkel környül véve lévén, az tett Votumának (sic!) eleget nem tehetett; — azért az mostani Nemes Magistratus a jövő Nemes Magistratusnál alázatosan instál, és híven recommendálja, hogy folyó tett Szent Flóriánnak tiszteletére Statuát építse és erigálja, determináltatott...“ — És csakugyan a város mostoha pénzüszonyai miatt csak 1777-ben készülhetett el ezen szobor. — Mily költséggel: kitetszik az ugyanazon évi október 20-án tartott tanácsülés jegyzőkönyvéből:

„az minémű Város által ex Voto erigált Szent Flóriánnak Statuájára lettenek expensák az kőfaragóval meglett Computusából kitetszik, ugymint: Ujbányai kőfaragó Nemes Város Hadnagyától és annak Perceptorától kezeiben vett:

Reviczai Márton Város korcsmárosától	10	31
Keserü István hadnagytól	7	50
Intertentióra a kőfaragónak és lege-		
nyecinek	6	87½
Summa.	104	frt 68½

Ezen szobornál évenként május 3-án, vagyis Flórián napján egyházi körmenet szokott tartatni.

(Folyt. köv.)

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Juhász Andrásné sz. Szabó Zsófia zsemléri lakos végrehajtónak László János és László Sándor n.-kálnai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 20 frt. 70 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében László János és László Sándor n.-kálnai 59. sz. hitellekjegyzőkönnyben A. I. 1. sorsz. alatt fölvetett fekvőségi, egy az ezen épült 62 néposzeirai számú lakásbani osztatlan fele rész illetményükre 489 frt. o. é. továbbá ugyanazoknak a n.-kálnai 141 sz. tjkben A I 2. 4. 5 és 11 sor sz. alatti ingatlanbani osztatlan 1/18 rész jutalékukra 116 frt. o. é. továbbá ugyanazoknak a n.-kálnai 206 sz. telek-jegyzőkönnyben A I 1. sorsz. alatti ingatlanbani osztatlan 1/18 rész illetményükre 317 frt. 50 kr. o. é. továbbá ugyanazoknak a nagy-kálnai 215. sz. tjkben A I 2 sorsz. alatt osztatlan 1/18 részben tulajdonukul fölvetett fekvőségre 55 frt. 50 kr. o. é. végre ugyanazoknak a n.-kálnai 216 sz. telekjegyzőkönnyben A I 1 sorsz. alatti ingatlanbani osztatlan 1/18 rész tulajdonai jutalékukra az árverést 29 frt. 50 krban ezennel megállapított ki-kialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884 évi márczius hó 6-ik napján, délelőtti 9 óraker N.-Kálnai községében a községi bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át vagyis a nagy-kálnai 59 sz. telekjegyzőkönnyben az A I 1 sorsz. alatti ingatlanbani osztatlan felerészére 48 frt. 90 kr. o. é. továbbá a nagy-kálnai 141 ivben az A I 2, 4, 5, és 11 sorsz. alatti ingatlanbani osztatlan 1/18 rész illetményre 11 frt 60 kr. o. é. továbbá a n.-kálnai 206 ivben az A I, 1 sorsz. alatti ingatlanbani osztatlan 1/18 rész illetményre 31 frt. 75 kr. o. é. továbbá a nagy kálna 215 ivben az A I 2 sorsz. alatti ingatlanbani osztatlan 1/18 rész illetményre 5 frt. 55 kr. o. é. végre a nagy kálnai 216 ivben az A I 1 sorsz. alatti ingatlanbani 1/18 rész illetményre 2 frt. 95 kr. o. é. kézpénzben, vagyaz 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novem-berhő 1-én 3333. sz.a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez le-tenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű el-ismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1883. évi november hó 23-ik napján.
A lévai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

33. **GYENES JÓZSEF.** kir. járásbíró.

Eladó kocsik.

Egy félfedeles és egy nyitott kocsik, — mindakettő ruganyos s jókarban levők — megvételre ajánlatnak.

Bővebb fölvilágosítást ad
Léván, **SCHUBERT PÁL,**
34. 3-1. kereskedő.

Asztali krumplic eladás.

Lökön, az uradalmi majorban

- 60 hektol. nagy hólabda, hektl. frt 1.20. vál. 1.50
- 150 " kis " " " 1.20, " 1.50
- 30 " szarvaskrumplic " " 1.20, " 1.50
- 15 " közönséges feh. " " .90, " 1.10
- 45 " " " kék " " .90, " 1.10

Meghívás.

A Lévai Takaré- és Hitelintézet XI. évi rendes közgyűlését

f. évi márcziushó 18-án d. e. 10 óraker, saját helyiségében tartandja meg, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívotnak.*)

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és a fölügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletév eredményéről.
2. A tiszta jövedelem fölosztása és a fölmentvény megadása.
3. A fölügyelő-bizottság javadalalmazásának megállapítása.
4. A jegyzőkönny hitelesítésére 3 részvényes kijelölése.

Léván, 1884. februárhó 21-én.

Mailáth Imre, elnök.

*) Alapsz. 14. §. hogy a részvényesek szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolhassák, szükséges, miszerént azon részvényeiket, melyeknél fogva szavazati jogukat gyakorolni akarják, 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében letéteményezzék.

Mérleg- és vagyon-kimutatás.
1883. évi decemberhő 31-én.

V a g y o n			T e h e r		
	F.k-lapsz.	frt. kr.		F.k-lapsz.	frt. kr.
Kézpénz 1883. deczemb. 31-én	108	3571 88	Részvény alaptőke	127	100,000 —
Váltó tárczán	97	329,397 91	Ennek 1883. évi kamata	128	6000 —
Jelzálog kölesönökben	106	222,209 08	Betéti tőke és tőkésített kamat	115	381,174 47
Előleg kölesönökben	117	13,534 50	10% betét kamat illeték	54	867 50
Intézeti házban	105	36,000 —	Viszleszámítás alatti váltókban 94.	112/122	90,060 —
Kisbirtokosok orsz. alap. okiratában	71	500 —	Tartalék alaptőke és kamatai	42	8034 28
Váltó-üzleti számlán	98	580 31	Tartaléktőke esetl. veszteségekre	63	3280 26
Leltári számlán	104	700 —	Nyugdíj alaptőke és kamatai	99	530 —
Váltó-ovatolási számlán	114	24 75	Előleg bélyegeken	118	2 25
Házbér	113	32 50	1881. évi részvény-szelvény 1 drb.	109	12 —
Jótekmoneyzéli előle	125	15 —	1882. " " " 4 " "	119	48 —
Hátralékos kamatok váltóknál	120	31 58	Előre fizet. kamatokban váltóknál	120	4864 18
Jelzálog-kölesönöknél	107	749 65	" " jelzálog-kölesönöknél	107	3687 59
Előleg kölesönöknél	110	144 20	" " előlegeknél	110	64 18
Előre fiz. viszleszámítolási kamat	124	583 30	Áthozat 1882. évről		721.79
			Ház-jövedelem (adóment.) 1883.75		
			1883. évi nyerem. egyenl. 6954.41		
			Nyersnyeremény 9509.95		
			melyből az alapsz. 43. §-a		
			tartaléktőkéhez esatolandó 10%	93	950 99
			igazgatósági jutalékra 5%	43	427 94
			igazgatói jutalékra 5%	44	427 94
			tisztviselői jutalékra 5%	45	427 94
			jótekmoneyzélra	125	363 75
			részvény-osztalékul	128	6000 —
			rendelkezés átmeneti számlára	61	911 39
					608,074 66
					608,074 66

Kelt Léván, 1883. évi deczember 31-én.

Rudolf János, könyvvezető.

Boleman Ede, igazgató.

Kontsek Ignác, pénztárnok.

Ezen vagyon-kimutatás az üzleti könyvekkel összehasonlítván, az minden tételében helyesnek találtatott.

36. 3-1.

Pozsonyi Ádám, f. b. tag.

A fölügyelő bizottság:

Czirók János, f. b. tag.

Lakner László, f. b. elnök.

Ehrenfeld Mór, f. b. tag.

Egyedüli legjutányosabb és legjobb megrendelési mód!

Az itt fölserolt árucikkek és munkák a megnevezett elsőrendű cézektől a legjutányosabban és a legbiztosabban egyedül és kizárólag a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ“

szerkesztőségétől (Budapest, VII. Károlykör 7.) rendeltetnek meg.

A következő előnyök biztosítottak: 1. Csakis kitünő minőségű cikkek és munkák, csakis elsőrendű cézektől küldetnek a megrendelőnek, egyedül az eredeti áron, eredeti árjegyzékek szerint. — 2. A megrendelő egyetlen levelező lappal összes szükségletét fődözheti s megtakarítja a külön-külön szállítási költséget. — 3. A csillaggal megjelölt cikkek és munkák szabott árából 10%-ot engedünk s 10 frt-ot fölül portmentesen szállítunk mindent. — 4. A megrendelőnek megrendeléseit és levelezéseit díjmentesen teljesítjük. — A szállításokat Vajda Béla elsőrendű speditour eszközli.

Minden küldeményért hármassal jótállás: a czégé, a speditouré és a „N. H.“-é.

I. Gyógykülönlegességek.

Brázay-féle sóborszesz. 42 különféle betegségben fölérhetetlen hatásu, egy házban sem hiányozhatik. Ára 80, 40 kr.
Hungária kávé. Szalótyi Antaltól. Gyomorhajban, bélhurutban stb. szenvedőkre rendkívül jó hatásu. Egészségeseznek megbecsülhetetlen. Egy kilo 1 frt 20 kr.
Forty-féle egytetemes sebtapasz, minden seb azomali gyógyítására, árj. szerint.
Weisz M.-féle univerzális sebkendő, ára 30, 50 kr.
Hoff János-féle egészségi sörök 1 palack 60 kr, maláca-cukorkák 20 kr, malátakivonatot 70 kr. — **Strausz B.** mellsöre, húsító labdacsal és mellpasztillai, árj. szerint. — **Kárpáti egészségi labdacsalok** köhögés, görvény, mellbajok ellen, Friedrich füraktárából 21 kr.
Gyógykülönlegességek Török József füraktárából: szakállnövesztő 2 frt 60 kr. — Vas bravay 3 frt. — Különösen ajánljuk:
Szem-essentia dr. Leboistól, **francia szemgyógyvíz,** egészséges szemek erősítésére is megbecsülhetetlen hatásu, úgy, hogy minden, szemre féltékeny, egyetlen családnál sem szabad hiányoznia; gyöngé, beteges, fájós szemekre nézve s egyáltalában minden zombaj, bántalom, vagy betegségben nélkülözhetetlen, minthogy e nemben a legkittünőbb gyógyhatásu s a legnagyobb orvosi tekintély által legjobban ajánlt medicina. Török Józsefen kívül kapható a vezérképviseletnél: Müller L. Soroksaí-utca 4, egy üveg ára 90 kr.
Ürmös-essentia. Arany érmekek kitüntetett gyógyszer, bélhurut, étvágytalanság stb. esetén. Vörös borhoz adva, a legkittünőbb ürmost adja. Török Józsefen kívül kapható idész Müller Jakab föltalálónál (Rostély-utca, saját háza), ára 50 kr, nagy palack (másfél liter) 3 frt 30 kr. Haszn. u.
Köszvényvászón Török József gyógyszerárából.
„Szultána-növény-szappan“ Nemencesek-féle, bőrbetegség, májfoltok, szeplők, hajkorpa és migrain ellen, ára 35 kr.
Ezenfölül minden gyógykülönlegesség árjegyzék szerint.

II. Pipere-szerek.

Blaháné-arczpor, Müller M. illatszertárából. Ugyanonnan mindennemű pipere- és illatszerek.
Janusz-féle „Juno-crème“ ásványmentes, ártatlan szerekből, szeplők, májfoltok ellen, 1 frt 50 kr. — „Juno-pasta“ az arcz hófehérre tételére 2 frt. „Juno-puder“ 60 kr. A bécsi és budapesti vegyintézetek a legjobban ajánlják; rendkívül kaphatos pipere-szerek.
Uj magyar hajfestő-szer, a természetes szín visszaállítására. Tokoly-féle, ára 2.50.
Szultána-pipere-szappan. Minden boudoirben nélkülözhetetlen, csodálatos hatásu, elismert, ára 3 drb. 1 frt. Nemencesek-féle.
Hajnövesztő szer. Hausner R. családí titka, ára 1 frt 40 kr.
Ezenfölül minden pipereszer árj. szerint.

III. Gazdasági és háztartási cikkek.

Az „Első m. fekete bórkenőcs-gyár“ gyártmányai. Fekete bórkenőcs 1 frt 20, sárga 1 frt 50, ércztisztító 10 kr. Kettős velencei borlak 60 kr, Nemencesek-féle. József fbg udv. szállítója. Katonai, esendőri stb. szállító.
Egytetemes hideg enyv. Singer-féle. Edények, üvegek, pipák, fadarabok és bőr összeragasztására, 20 kr.
Mosászký-féle fénymáz. Nemencesek-féle ércztisztító 10 kr. — **Rovarpör,** Polsch-féle 1 frt. — **Patkányirtószér,** Reiszól 1 frt.
Ezenfölül minden háztartási és gazdasági cikk eredeti áron.

IV. Divatárúk, ruházat.

Férfi divatárúk és felhőneműek Karikás Lajostól. — **Egészségi fehérneműek** és öltözetek dr. Jäger Gusztáv-féle a budapesti füraktárából. — **Kalapok** Nyerges M. gyárából.
Női divatárúk Monasztély és Kuzmik udv. szállítóktól. — **Női ruhák** Friedrichtól, a volt Alter és Kiss főszabásztól.
Czipők, Lörincz István gyárából urak, hölgyek és gyermekek számára.
Ezenfölül minden áruk ered. árjegyzék szerint.

V. Mindenfélék.

A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likör- és rumgyári részv. társaság Budapesten szesz-élesztő-, likörből, rumból és eczetessentiából álló készítményeit ajánljuk. Gyár és fürdőintézet: Józsefváros, állól-ut. Füraktár: Károly-körut 17. sz. báró Orczy-féle ház.
Butorok, az I. butor-ípar-társaságtól. — **Excellentszék** 16-féle czélra Schöberl K.-tól. — **Pénzszekrények,** Wiese Fr. udv. száll. — **Vasbutorok** Stütz Henriktől. — **Ágy-neműek** Hüttl Tivadár udvari szállítóktól.
Üveg-neműek Stölze és fia gyárából. — **Kocsik** Bogdán J. gyárából. — **Lószerszámok** Szégyi L.-tól. — **Tornaszeközök,** szerszámok, malomkövek, konyhaeszközök Geitner és Rauschtól.
Billard és tekeasztalok Gyöngyössy J.-tól. — „Ariston“ önjátszó szalon-hangszer 25 frt a füraktárból. — „Orchestrion“ önjátszó óriási zenekar, ára 1000 frttól fölfele; a füraktárból. Z o n g o r á k Lédeczy gyárából.
Löfegyverek, pisztolyok stb. Firner udv. szállítóknál. — **Vadászati** és uti cikkek Kertész Tódortól.
Gazdasági gépek Fehér Miklóstól. — **Varrógépek** Neidlingertől. — **Mesterségekhez** szükséges szerszámok Geitner és Rauschtól.
A legkittünőbb eredeti francia pezsgőborok Jaques Louis Frères francia cég budapesti vezérképviseletétől, Müller L.-tól. Grand vin de la couronne 3 frt. 80 kr. Carté blanche 1-ére chois 3 frt. 50 kr.
Essentia mindenemű likör gyártására Watterlech Arnold gyárából.
Sikerült és szép arczképek Neumann Ign. műterméből. Szénrajz 3 frt, krétarajz 6 frt, olajfestm. (életnagyság) 8 frttól fölfele. A fénykép sértetlenül visszaküldetik. — Arczképes vásztási zászlók. sz. Neumann Ig. műterméből.
Vésnöki munkák, pertsényomók, bélyegzők, pecsétbélyegek, monogrammok a legolcsóbb ár szerint.
Fácányi gyógyszerárából a következő gyógykülönlegességek kaphatók 1) Fácányi-féle **édes mustar.** Rendkívül kitünő és biztos hatásu gége-, bél- és gyomorhurutnal, étvágytalanságnál stb. számos, oszinte és igazí elismerésekkel. — Ára: 1 frt. v. 50 kr. — 2) **F. Fehni szappan** a legjobb gyógyszer-szappan 1 frt. — 3) **Sóbsorszesz** a legvalódióbb összeállítás szerint; egyedül biztos hatásu 80 kr. 40 kr. 4) **F. osz elleni papír;** fogtájást, fejtájást, csúszos száragasztást rogtán gyógyít.
Egy s óval minden munka és cikk, nyomtatott árjegyzék szerint készítettik és szállítatják.
Első központi szétküldési helye Magyarország összes kiviteli terményeinek, áruinak és gyártmányainak. (Tokaji, németi, balatonvidéki borok Vámosy Lajos utján, kőbányai sörök Dittlich és Gottschlich utján, huskonszervek a Weisz testvérektől. selmezi pipák Heller F.-tól, magyar vas, aczél stb. Vadhus Pál K.-tól, lámpák, papír, szappan, szegedi paprika, gácsi posztó, stb) mind legdirectebb forrásból, szabott áron és az eredeti czég árj. szerint. — Elegendő egy levelező lapot írni a
„NEMZETKÖZI HIRDETŐ“
szerk. (Budapest, VII. Karoly-körut 7.)
Pontos, becsületes és gyors szolgálat.